

Rada
Európskej únie

V Bruseli 16. júla 2021
(OR. en)

10851/21
ADD 4

Medziinštitucionálny spis:
2021/0208(NLE)

JUSTCIV 118
IA 141

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2021) 193 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU Sprievodný dokument Návrh rozhodnutia Rady o pristúpení Európskej únie k Dohovoru o uznávaní a výkone cudzích rozsudkov v občianskych alebo obchodných veciach

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2021) 193 final.

Príloha: SWD(2021) 193 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 7. 2021
SWD(2021) 193 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh rozhodnutia Rady

o pristúpení Európskej únie k Dohovoru o uznávaní a výkone cudzích rozsudkov v občianskych alebo obchodných veciach

{COM(2021) 388 final} - {SEC(2021) 279 final} - {SWD(2021) 192 final}

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu týkajúce sa pristúpenia Európskej únie k Dohovoru o uznávaní a výkone cudzích rozsudkov v občianskych alebo obchodných veciach (ďalej len „dohovor o rozsudkoch“)
A. Potreba konať
Prečo? Aký problém sa rieši?
Podniky a občania EÚ, ktorí sa v súčasnosti usilujú o to, aby sa rozsudok vydaný v EÚ uznal a vykonal v tretej krajine, sú vystavení nejednotnému právnemu prostrediu, keďže neexistuje komplexný medzinárodný rámec v oblasti uznávania a vykonávania cudzích rozsudkov. Znamená to, že súdom uznaní veritelia sa musia boriť so spleťou rôznorodých vnútroštátnych právnych predpisov tretích krajín o prijímaní cudzích rozsudkov, ako aj s platnými dvojstrannými, regionálnymi a mnohostrannými zmluvami. Preto osoby, ktoré sa zapájajú do medzinárodných súdnych sporov, musia investovať zdroje, čas a často aj externú expertízu na prípravu odolnej súdnej stratégie na to, aby mali šancu, že sa ich rozsudok vykoná. Táto komplexnosť , ako aj súvisiace náklady a právna neistota sú odrádzajúcimi faktormi, ktoré môžu viesť podniky a občanov buď k tomu, aby sa vyhli súdnym sporom a hľadali iné formy riešenia sporov, vzdali sa uplatnenia svojich nárokov alebo sa rozhodli, že sa vôbec nezapoja do medzinárodných transakcií. To zase môže mať negatívny vplyv na ochotu podnikov a občanov EÚ zapojiť sa do medzinárodného obchodu a investičných činností . Neistý výkon rozsudkov EÚ v tretích krajinách navyše má za následok obmedzovanie práva podnikov a občanov EÚ na prístup k spravodlivosti .
Čo sa od tejto iniciatívy očakáva?
Všeobecným cieľom je zlepšiť prístup podnikov a občanov EÚ k spravodlivosti vďaka systému, ktorý uľahčí uznávanie a výkon cudzích rozsudkov všade na svete, kde má dlžník uznaný súdom majetok, a podporiť tak medzinárodný obchod a investície . Konkrétnejšie je cieľom iniciatívy zvýšiť právnu istotu a predvídateľnosť v medzinárodných súdnych sporoch, obmedziť náklady a skrátiť trvanie konaní a umožniť uznávanie a výkon rozsudkov tretích krajín v EÚ len vtedy, ak sú dodržané základné zásady práva EÚ a nie je dotknuté vnútorné <i>acquis</i> EÚ v tej istej oblasti.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ?
Iniciatíva patrí do výlučnej právomoci EÚ. Znamená to, že pristúpenie jednotlivých členských štátov k tomuto dohovoru nie je možné a že sledované ciele možno dosiahnuť len opatreniami prijatými na úrovni EÚ.

B. Riešenia
Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Prečo?
Vzhľadom na nepretržitú podporu a účasť EÚ na rokovaní, ktoré viedli k prijatiu dohovoru v roku 2019, ako aj na zachovanie hlavných záujmov EÚ v tomto procese sa ako kritérium zohľadnila najmä možnosť nepristúpiť k dohovoru, aby sa posúdili viaceré možnosti politiky týkajúce sa pristúpenia.
Tieto možnosti sa týkali pristúpenia EÚ k dohovoru o rozsudkoch buď bez akéhokoľvek vyhlásenia alebo s vyhlásením podľa článku 18 dohovoru, v ktorom sa z jeho uplatňovania vylúčia určité záležitosti (spotrebiteľské, pracovné alebo poisťovacie záležitosti, ako aj obchodné nájomné nehnuteľností), alebo rozsudky v občianskych alebo obchodných veciach, na ktorých sa zúčastňujú štáty alebo štátne subjekty, podľa článku 19 dohovoru. Zvážila sa však ďalšia možnosť vo forme pristúpenia, pri ktorom sa urobia vyhlásenia podľa článku 18 aj 19.
Uprednostňovanou možnosťou je pristúpiť k dohovoru s obmedzeným, cieleným vyhlásením o vylúčení uznávania a výkonu rozsudkov tretích krajín súdmi v EÚ, v ktorých sa rozhodlo o obchodných nájmoch nehnuteľností nachádzajúcich sa v EÚ. Vyhlásenie, ktorým by sa vylúčili ostatné zvažované záležitosti, sa považuje za zbytočné, pretože dohovor poskytuje primeranú ochranu slabším stranám, hoci inak ako v <i>acquis</i>

EÚ, a na rozdiel od uprednostňovanej možnosti by širšie vyhlásenia mohli brániť úplnému dosiahnutiu cieľov tejto iniciatívy. Kým **uprednostňovanou možnosťou sa zlepší prístup k spravodlivosti** a má **sa podporovať medzinárodný obchod a investície**, rovnako sa vďaka nej **zvýši právna istota a predvídateľnosť v medzinárodných súdnych sporoch, obmedzia sa náklady a skráti trvanie konaní**, pričom je v **úplnom súlade s *acquis* EÚ v tejto oblasti**, a to najmä s nariadením Brusel Ia [nariadenie (EÚ) č. 1215/2012]. Podľa tohto nariadenia majú súdy v EÚ výlučnú právomoc rozhodovať o sporoch týkajúcich sa nájmu nehnuteľností nachádzajúcich sa v EÚ.

Kto podporuje ktorú možnosť?

Pristúpenie k dohovoru o rozsudkoch podporili členské štáty a prevažná väčšina zainteresovaných strán (právnici, podniky, profesijné organizácie právnikov a súdnych úradníkov, akademickí pracovníci atď.). Pokiaľ ide o možnosť robiť vyhlásenia, členské štáty namietali proti vyhláseniu na základe článku 19 dohovoru a nevyjadrili jasné stanovisko k vyhláseniam podľa článku 18. Pristúpenie s vyhlásením podľa článku 19 podporil len malý počet zainteresovaných strán, zatiaľ čo v súvislosti s vyhláseniami podľa článku 18 sa nezistila žiadna jasná tendencia.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Priame výhody pre občanov a podniky EÚ pri pokuse o uznanie a výkon rozsudku EÚ u analyzovaných kľúčových obchodných partnerov (Argentína, Austrália, Brazília, Čína, Kanada, Južná Kórea, Japonsko, Spojené štáty americké) sa odhadujú na **1,1 až 2,6 milióna EUR** počas referenčného obdobia (2022 – 2026). Je to tak vďaka **predpokladanému 10 – 20 % zníženiu nákladov** spojených s uznávaním a výkonom rozsudkov EÚ v tretích krajinách. Navyše sa očakáva, že sa priemerná **dĺžka konaní** v priemere **skráti o tri až šesť mesiacov**.

Táto možnosť bude mať pozitívny vplyv na väčšinu právnych systémov členských štátov a očakáva sa, že **zlepší súčasnú úroveň prijímania rozsudkov tretích krajín v 22 členských štátoch**. V prípade zvyšných štyroch členských štátov nebude situácia po pristúpení horšia ako dnes, ale v porovnaní so súčasnou situáciou by došlo len k malému alebo by nedošlo k žiadnemu zlepšeniu. Táto možnosť je navyše v úplnom súlade s *acquis* EÚ (nariadenie Brusel Ia) a v dôsledku toho má najvyššiu mieru súdržnosti na tejto úrovni.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Očakáva sa, že **subjektom verejného sektora členských štátov vzniknú určité jednorazové náklady** súvisiace s vykonávaním dohovoru, tieto náklady by však mali byť zanedbateľné. Súdne orgány pravdepodobne zaznamenajú **mierny nárast počtu prípadov** v referenčnom období, tento nárast však bude **kompenzovaný očakávaným skrátením trvania konaní**. Pre podniky ani občanov sa **neočakávajú žiadne náklady**.

Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?

Podniky EÚ budú mať prospech z väčšej právnej istoty a lepšej predvídateľnosti v medzinárodných transakciách. Očakáva sa, že tieto prínosy budú významnejšie pre MSP než pre veľké podniky, pretože keď sa veľké podniky usilujú vyriešiť medzinárodný právny spor, uprednostňujú skôr rozhodcovské než súdne konanie. Podniky EÚ sa zapájajú do súdnych sporov, získajú **lepší prístup k spravodlivosti**, pretože sa zvýši pravdepodobnosť uznania a výkonu európskych rozsudkov v tretích krajinách, **znižia sa však aj ich náklady (o 10 až 20 %) a skráti sa trvanie konaní (o tri až šesť mesiacov)**. Z dôvodu recipročného účinku navrhovaného vyhlásenia zo strany EÚ sa tieto výhody nerozšíria na podniky EÚ, ktoré žiadajú o uznanie a výkon európskeho rozsudku, ktorým sa rozhodlo o obchodnom nájme nehnuteľností nachádzajúcej sa v štáte, v ktorom sa o takýto výkon žiada. Odhadovaný nízky počet takýchto rozsudkov však znamená, že tieto situácie neovplyvnia celkový pozitívny vplyv na podniky.

Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?

Neočakáva sa, že by iniciatíva mala významný vplyv na štátne rozpočty ani verejnú správu. Očakáva sa, že na vykonávanie dohovoru budú stačiť súčasné zdroje.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?

Očakáva sa, že obchod s tovarom a službami, ako aj priame zahraničné investície s vybranými tretími krajinami sa do roku 2026 zvýšia o 0,3 až 1,6 %. Dohovor môže okrem toho uľahčiť uznávanie a výkon rozsudkov tam, kde je v súčasnosti veľmi ťažké dosiahnuť, aby sa rozsudky EÚ vykonali v prospech veriteľov EÚ, čo bude mať nepriamy účinok v podobe ďalšej podpory obchodu s týmito krajinami.

Tieto nepriame vplyvy by sa v konečnom dôsledku mohli premietnuť zlepšenia hospodárskeho rastu a tvorby pracovných miest.

D. Nadväzné opatrenia

Kedy sa táto politika preskúma?

Tri až päť rokov po pristúpení EÚ.